

Sygn. akt I Co 1294/22

(I Sk.ref. 29/22)

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2022 r.

Sąd Rejonowy w Kwidzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: asesor sądowy Bartosz Raczkowski

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2022 r. w Kwidzynie

na posiedzeniu niejawnym skargi wnioskodawcy (...) w G. na postanowienie Referendarza sądowego z dnia 13 lipca 2022 r.

w sprawie z wniosku (...) w G.

z udziałem B. A., A. A.

o wydanie dalszego tytułu wykonawczego w sprawie I C 686/18

postanawia:

utrzymać w mocy postanowienie Referendarza sądowego z dnia 13 lipca 2022 r.

asesor sądowy Bartosz Raczkowski

Sygn. akt I Co 1294/22

(I Sk.ref. 29/22)

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 18 października 2022 r.

Wnioskodawca (...) w G., wniósł o wydanie dalszego tytułu wykonawczego w sprawie I C 686/18 w celu prowadzenia egzekucji na jego rzecz, na podstawie art. 793 k.p.c. Nadto wniósł o zasądzenie kosztów postępowania.

Powyższy wniosek został oddalony postanowieniem referendarza sądowego z dnia 13 lipca 2022 r. z argumentacją, że konieczność prowadzenia egzekucji na rzecz wnioskodawcy, który nie został ujęty w tytule egzekucyjnym jako wierzyciel nie stanowi przesłanki do wydania dalszego tytułu wykonawczego w oparciu o przepis art. 793 k.p.c.

Na powyższe postanowienie skargę wniósł wnioskodawca zarzucając naruszenie art. 793 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że wierzycielowi przysługuje legitymacja do złożenia wniosku o nadanie dalszego tytułu wykonawczego jedynie gdy w treści tytułu egzekucyjnego jest wymienionych dwóch lub więcej wierzycieli, na rzecz których ma zostać spełnione świadczenie, co w rezultacie doprowadziło do oddalenia wniosku wierzyciela. W oparciu o tak sformułowany zarzut, wniósł on o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez jego uchylenie i wydanie postanowienia w przedmiocie wydania dalszego tytułu wykonawczego na rzecz następy prawnego pierwotnego wierzyciela zgodnie z wnioskiem. Nadto wniósł o zasądzenie kosztów postępowania. Rozwijając przedmiotowy zarzut skarżący podniósł między innymi, że konieczność prowadzenia egzekucji na rzecz wnioskodawcy jest jedyną przesłanką, którą można wywieść z art. 793 k.p.c.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Skarga wnioskodawcy nie zasługiwała na uwzględnienie. Sąd podziela argumentację prawną rozważań uzasadnienia zaskarżonego postanowienia, uznając jej powielanie za zbędne.

Dodatkowo, aby wzmocnić argumentację referendarza sądowego należy wyjaśnić skarżącemu, że klauzula z przejściem uprawnień oraz wydanie dalszego tytułu wykonawczego znajduje umocowanie w różnych przepisach (kolejno przepisy: art. 788 k.p.c. i art. 793 k.p.c.) – są to odrębne instytucje procesowe, inaczej uregulowane i mające różne funkcje.

Zgodnie z art. 793 k.p.c. w razie potrzeby prowadzenia egzekucji na rzecz kilku osób lub przeciwko kilku osobom albo z kilku składowych części majątku tego samego dłużnika, sąd oprócz pierwszego tytułu wykonawczego może wydawać dalsze tytuły, oznaczając cel, do którego mają służyć, i ich liczbę porządkową. W myśl zaś art. 788 § 1 k.p.c. jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed wydaniem tytułu przeszły na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym.

Nietrudno dostrzec, że oba wskazywane przepisy regulują inne sytuacje prawne. Można – w pewnym uproszczeniu – powiedzieć, że artykuł 793 k.p.c. dotyczy sytuacji kiedy istnieje tytuł egzekucyjny pochodzący od sądu i wydany już został pierwszy tytuł wykonawczy, dalsze zaś tytuły wykonawcze różnią się jedynie celem, dla którego zostały wystawione oraz numerem kolejnym. Natomiast art. 788 k.p.c. reguluje możliwość nadania klauzuli wykonalności po przejściu uprawnienia lub obowiązku na inną osobę.

Zarzut podniesiony przez wierzyciela pod adresem zaskarżonego postanowienia nie okazał się być zasadnym. Oceniając zarzut co do meritum, w pierwszej kolejności wskazać należy, że uprawnienie do uzyskania dalszego tytułu wykonawczego w trybie art. 793 k.p.c. przysługuje wierzycielowi wymienionemu w pierwszym tytule wykonawczym (zob. P. Sławicki [w:] P. Sławicki, P. Sławicki, Postępowanie klauzulowe. Art. 776–795 k.p.c. Komentarz, Warszawa 2020, art. 793.). Taka konkluzja wynika z celu i regulacji powołanego przepisu. Odnotować przy tym należy, że jedyny wyjątek, jaki w omawianym zakresie dopuszcza orzecznictwo dotyczy podmiotów, którym przysługują wszystkie prawa i obowiązki poprzednika prawnego (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 13 lutego 2014 r., I ACz 156/14, LEX nr 1448570). W niniejszej sprawie taka sytuacja niewątpliwie nie zachodzi, albowiem mamy do czynienia z sukcesją pod tytułem szczególnym (nabycie wierzytelności ex lege w wyniku częściowego zaspokojenia wierzyciela).

W dalszej kolejności należy odwołać się do brzmienia art. 788 § 1 k.p.c., w którym przewidziano możliwość nadania klauzuli wykonalności z zaznaczeniem przejścia uprawnienia wynikającego z tytułu wykonawczego. Gdyby przyjąć teoretycznie argumentację skarżącego, że przepis art. 793 k.p.c. uprawnia nabywcę wierzytelności do wystąpienia o wydanie dalszego tytułu wykonawczego to przepis art. 788 k.p.c. w istocie byłby zbędny, pomijając zasygnalizowany wyżej wyjątek. Kierując się więc zasadą racjonalnego ustawodawcy takie rozumowanie co do zasady należy odrzucić. Oceny tej nie zmienia także fakt, że w niniejszej sprawie doszło do częściowego nabycia wierzytelności. Żadnego skutku w tym kontekście nie mogło zatem odnieść powoływanie się przez skarżącego w uzasadnieniu skargi na początkowe brzmienie przepisu art. 793 k.p.c., tj. potrzebę prowadzenia egzekucji rzecz kilku osób. W związku z tym argumenty podnoszone przez skarżącego pozostają całkowicie chybione.

W konsekwencji – w ocenie Sądu Rejonowego – brak jest podstaw do przyjęcia, że konieczność prowadzenia egzekucji na rzecz wnioskodawcy, który nie został ujęty w tytule egzekucyjnym jako wierzyciel, stanowi przesłankę do wydania dalszego tytułu wykonawczego w oparciu o art. 793 k.p.c.

Wreszcie podkreślenia wymaga – co zdaje się zupełnie nie dostrzegać skarżący, na co zresztą trafnie zwrócił uwagę referendarz sądowy – że gdy wierzytelność stwierdzona tytułem egzekucyjnym (lub jej część) zostanie przeniesiona na rzecz innego podmiotu, wówczas zastosowanie znajdzie instytucja przewidziana w art. 788 § 1 k.p.c., tj. nadanie klauzuli wykonalności z zaznaczeniem przejścia uprawnienia wynikającego z tytułu wykonawczego. Nie można oprzeć

się wrażeniu, że skarżący próbuje rozszerzyć zakres sytuacji, które ma obejmować hipoteza normy art. 793 k.p.c., o przypadki, w których znajdzie zastosowanie przepis art. 788 k.p.c.

Sąd stoi także na stanowisku, że nie jest wykluczone uzyskanie dalszego tytułu wykonawczego przez następcę prawnego, który uzyska potwierdzenie przejścia uprawnień w trybie art. 788 k.p.c. Powyższe oznacza, że wnioskodawca w pierwszej kolejności powinien wystąpić o nadanie klauzuli z zaznaczeniem przejścia uprawnień, a dopiero w dalszej kolejności, o ile zajdą prawem ku temu przepisane przesłanki z art. 793 k.p.c. o wydanie dalszego tytułu wykonawczego. W konsekwencji należy przyjąć, że wnioskodawca obecnie nie ma uprawnienia do złożenia wniosku w trybie art. 793 k.p.c.

Bez znaczenia dla oceny prawidłowości zaskarżonego rozstrzygnięcia pozostaje fakt przedłożenia poświadczonej umowy cesji. Podkreślenia wymaga, że sąd nie badał, czy wnioskodawca wykazał przejście uprawnień dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym, jako że wniosek dotyczył wydania dalszego tytułu, natomiast w skardze nie wniesiono o ewentualne wydanie na podstawie 788 k.p.c. tytułu na następcę prawnego. Sąd zwraca uwagę, że w niniejszym postępowaniu wnioskodawca reprezentowany był przez fachowego pełnomocnika będącego radcą prawnym, który od samego początku konsekwentnie opierał żądanie wniosku na treści przepisu art. 793 k.p.c.

Zupełnie na marginesie należy podkreślić, iż opłata od wniosku o nadanie klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień podlega opłacie stałej w wysokości 50 zł (art. 71 pkt 3 u.k.s.c.), natomiast opłata od wniosku o dalszy tytuł wykonawczy podlega opłacie kancelaryjnej, która z reguły wynosi 20 zł (art. 77 ust. 1 pkt 3 u.k.s.c.). W niniejszej sprawie została uiszczona opłata w wysokości 20 zł.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Rejonowy na podstawie art. 398²³ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.

Asesor sądowy Bartosz Raczkowski